

În secțiunea despre limba geto-dacilor întocmit de savantul I.I. Russu, cuprins în D, etc.-IR I, Ed. Academiei R.P.R., Buc., 1960, pag. 262- (probabil) pag. 267, apare scris, cităm: <Din limba daco-geților se păstrează până azi, în Dacia, numai numele unor râuri (dar niciun nume de localitate ori persoană... Acestea sunt numele cursurilor principale de ape din teritoriul fostei provincii romane Dacia,... al cărui vocalism însă arată că ele au trecut la noi prin intermediul slav, vocala a fiind schimbată în o (fenomen care ar fi contrar foneticii istorice a limbii române)>.

Nu putem contrazice părerea eminentului savant; totuși speculăm asupra unor posibile coincidențe (nimic n-ar fi întâmplător, ori parafrazându-l pe Jonathan Safran Foer: <Totul e iluminat>...

În esență, plecăm de la ipoteza comutativității dintre antroponime, nume de zeități și denumiri toponimice, căci așa cum scrie I.I. Russu în paragraful de limbă, cităm: <numele proprii de persoane, triburi, zeități, localități și elemente geografice... cunoscute... constituie, în schimb, un material lingvistic valoros prin faptul că initial, toate numele proprii erau elemente lexicale, cuvinte din limba curentă, vie, deci ele înșile fragmente de limbă

> (Op. citată, pag. 261).

Vom reanaliza prin urmare unele elemente lexicale pe care eminentul savant I.I. Russu le tratează explicit la pag. 262 (D, etc.- IR I, Ed. Acad. 1960):

localitatea Acmonia din ak-mo- "piatră" (cuprins desigur și în formele gen Camena, probabil slave),

Apus (râu) din *ap- "apă" (Apșa în Transcarpatia ?),

Aizis (localitate din Banat) din *aig- "capră" (poate cuprins și în forma Azuga Prahova ?),

***bel- "puternic"; (Beliș din Cluj sau Gura Beliei Prahova ? Mai degrabă cu sensul de tare/ferm, decât de puternic ?),**

***bostes- "strălucit"; în tarabostes (Bostănești Bacău ? Incert...),**

***dava- "sat, localitate"; (Gvozdova, Năpadova din Rp. Moldova ? Al doilea mai probabil poate...),**

***der- "a vedea; luminos";(Dereneu din Rp. Moldova ? Discutabil...),**

***g'hem-el- "pământ"; în Zamolxis (Gâlmeia Prahova ? Neclar... O Guelma se află la est de Constantine Algeria, posibil un rest al înstăpânirii vandale –dar mai degrabă legată de *germ- "cald"; ? Un ținut arid, Guelmim-Es-Semara la nord-est de Oued Drâa, în Sahara Occidentală, dar și localitatea Guelmim. În Maroc, un oiconim Goulmima...),**

***germ- "cald";, (Ghelvegioaia Mehedinți ? Incert...),**

***per- "copil, fiu"; în ?**

***zeget- "palisadă, gard"; în Sarmizegetusa (probabil Szeged Ungaria ? Zegaia Mehedinți ? ar fi incert... O localitate Zag în Guelmim-Es-Semara din Sahara Occidentală... Discutabil...);**

Acestea sunt exclusiv supoziții bazate pe unele asemănări fonetice.

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE
Joi, 06 Mai 2021 13:45 -

Ambasadorul bizantin Priscus la curtea hunilor menționează râurile ce se varsă în Istru: Drecon, Tigas, Tifisas. Tigas ("ele sunt denumiri mai vechi, în niciu caz hunice, preluate de la populațiile autohtone" cf. FHDr II, Introducere, pag. VII) rezonază bine cu Gura Teghii Jud. Buzău. Tifisas cu Tișița Jud. Vrancea. O Drencova avem în Caraș-Severin, dar cred că ar exista și o vale a Draconiei, poate în Mehedinți ?

Desigur, discutabile...

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE și Gheorghița N. Dobre din surse scrise și internet